

Inbreng in natura

Een specifieke taak, bij wet toevertrouwd aan uw bedrijfsrevisor

IBR - IRE

SPECIFIEKE OPDRACHTEN VAN DE BEDRIJFSREVISOR
IN HET LEVEN VAN EEN ONDERNEMING

► Inleiding

Een ondernemer is gestart met een eenmanszaak maar wenst na verloop van tijd over te schakelen naar een vennootschap. Dient hij zijn vaste activa en zijn voorraden te verkopen aan zijn nieuwe vennootschap of kan hij ze ook inbrengen in ruil voor aandelen van de vennootschap?

Een bvba heeft moeilijkheden om haar groei te financieren en haar zaakvoerder kent daarom voorschotten toe. De financieringsbehoeften blijken naderhand structureel te zijn en de zaakvoerder wenst het eigen vermogen van de vennootschap te verstevigen. Kan hij dit oplossen door zijn vordering op de vennootschap te ruilen tegen bijkomende aandelen in de vennootschap?

Een zelfstandige wenst zijn onroerende goederen in te brengen in een vennootschap. Maar op deze goederen wegen nog schulden met hypothecaire inschrijvingen. Kunnen de gebouwen in de vennootschap worden ingebracht zonder de schulden, die erop betrekking hebben?

Een doorsnee ondernemer wordt doorgaans minstens een maal in zijn beroepsleven geconfronteerd met vragen van deze aard, die alle betrekking hebben op hetzelfde thema: de overdracht van activa (en eventueel ook van schulden) aan een vennootschap, waarbij hij in ruil aandelen van deze vennootschap ontvangt. Men spreekt in dit geval van een inbreng in natura. Dit om het onderscheid te maken met de inbreng in speciën waarbij aandeelhouders een inleg in de vennootschap plaatsen onder de vorm van geld.

Deze brochure heeft tot doel om een beknopte leidraad te zijn bij de inbreng, rekening houdend met de van kracht zijnde reglementering. De brochure is geenszins een exhaustieve behandeling van het onderwerp. In het kader van zijn opdracht kan de bedrijfsrevisor deze brochure overhandigen aan de cliënt.

Ze werd uitgewerkt door de werkgroep SME/SMP van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, samengesteld uit:

I. Saeyns (Voorzitter), M. Hoste, T. Dupont, D. Smets, J.-P. Vandaele, L.R. Van Den Abbeele, L. Vleck, J. Nicolet en P. Weyers.

Alle brochures van het IBR zijn beschikbaar op de website: www.accountancy.be.

Les brochures sont également disponibles en français.

Wat kan men zoal inbrengen?

De meest klassieke verrichtingen slaan op de inbreng van materiële elementen zoals onroerende goederen, machines, meubelen, voertuigen, voorraden, een bedrijfsactiviteit enz. Maar het kan ook gaan om immateriële elementen zoals brevetten, cliënteel, merken, enz. Ook *goodwill* is een immaterieel actief en kan dus eveneens het voorwerp uitmaken van een inbreng, maar men mag daarbij niet uit het oog verliezen dat *goodwill* samenhoort met een bedrijfsactiviteit wat betekent dat de inbreng van *goodwill* moet bekeken worden samen met de overdracht van de eraan verbonden activiteiten.

De enige vereiste waaraan een inbreng moet voldoen is dat hij naar economische maatstaven moet waardeerbaar zijn, wat inhoudt dat de waarde van het in te brengen goed in geld moet kunnen worden uitgedrukt. De verbintenis tot het verrichten van toekomstige arbeid vormt een andere uitzondering en kan dus ook niet het voorwerp uitmaken van een inbreng.

Men kan een inbreng in natura verrichten bij de oprichting van een nieuwe vennootschap maar ook als een kapitaalverhoging in een bestaande vennootschap.

De inbrenger moet er zich wel bewust van zijn dat hij definitief afstand doet van de ingebrachte goederen. De inbreng leidt er immers toe dat de afgestane goederen deel uitmaken van het vermogen van de vennootschap en derhalve onderhevig zijn aan de risico's van de vennootschap. Zij dienen in zekere zin als waarborg voor de schuldeisers.

Bij een inbreng in natura moet worden rekening gehouden met een aantal formele vereisten, waaronder de tussenkomst van een notaris en een bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor zal nagaan of de voorwaarden die zijn interventie noodzakelijk maken, voldaan zijn.

De wetgever heeft een aantal uitzonderingsmaatregelen voorzien waarbij de tussenkomst van een bedrijfsrevisor niet vereist is bij een inbreng.

► Modaliteiten

De oprichters of het bestuursorgaan stellen een notaris aan die belast wordt met het verlijden van de akte (het weze bij de oprichting of het weze bij de kapitaalverhoging) en dienen tevens een bedrijfsrevisor in te schakelen die een controleverslag zal opstellen over de geplande inbreng. De notaris is begaan met de juridische aspecten, terwijl de bedrijfsrevisor de verrichting vooral vanuit een economische invalshoek zal bekijken.

De bedrijfsrevisor en de notaris werken dan ook vaak nauw samen: enerzijds dient de notaris het ontwerp van de akte te overhandigen aan de bedrijfsrevisor; anderzijds zal de notaris het besluit van het controleverslag van de bedrijfsrevisor overnemen in de authentieke akte.

Ook de oprichters of het bestuursorgaan zelf dienen een verslag op te stellen waarin zij het belang voor de vennootschap van de inbreng en de kapitaalverhoging uiteenzetten, maar waarin ze desgevallend ook moeten toelichten waarom wordt afgeweken van het oordeel van de bedrijfsrevisor.

Immers, de bedrijfsrevisor zal zijn oordeel over de geplande verrichting formuleren in zijn verslag dat hij opstelt op basis van een ontwerp verslag van het bestuursorgaan. Het kan gebeuren dat de bedrijfsleiding de mening van de bedrijfsrevisor niet deelt, wat dan meestal leidt tot overleg tussen de betrokkenen. Indien zij niet tot een eensluidend oordeel komen, zal de bedrijfsleider het in zijn verslag moeten toelichten waarom de opinie van de bedrijfsrevisor niet wordt gevolgd.

Zowel het verslag van de oprichters of het bestuursorgaan als het verslag van de bedrijfsrevisor worden bij de griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd en zijn dus publiek toegankelijk.

► Tijdsbestek

Ter gelegenheid van zijn aanstelling door de oprichters of het bestuursorgaan, zal de bedrijfsrevisor doorgaans een inschatting maken van de tijd welke hij benodigt om zijn controle- en rapporteringswerkzaamheden uit te voeren. Dit stelt de bedrijfsleiding in de mogelijkheid om een tijdschema met de notaris en desgevallend met de andere aandeelhouders af te spreken. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat het definitieve bijzonder verslag van het bestuursorgaan en het controleverslag van de bedrijfsrevisor vijftien dagen voor de algemene vergadering ter beschikking van de aandeelhouders dienen gesteld te worden.

➤ Specifieke taak van de bedrijfsrevisor

De tussenkomst van de bedrijfsrevisor ter gelegenheid van een inbreng in natura is bij wet geregeld. Hij treedt op als onafhankelijke deskundige en dient zich in zijn controleverslag uit te spreken over een aantal specifieke aspecten, namelijk:

- hij dient in zijn verslag een beschrijving op te nemen van de activa (en desgevallend schulden) die het voorwerp uitmaken van de inbreng in natura;
- daarnaast moet hij ook verslag uitbrengen over de waarderingsmethoden, die de inbrengers hebben gehanteerd om de in te brengen activa (en desgevallend schulden) te evalueren. Het behoort geenszins tot de taak van de bedrijfsrevisor om de waardering te verrichten, wel om zich uit te spreken over de verrichte waardering;
- tenslotte zal de bedrijfsrevisor zich, in zijn verslag, ook dienen uit te spreken over de vergoeding, welke als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt en meer in het bijzonder over het aantal gecreëerde aandelen.

De opdracht wordt uitgevoerd aan de hand van een aangepast werkprogramma dat de bedrijfsrevisor opstelt zoals voorzien in de normen van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

De bedrijfsrevisor zal onder meer volgende informatie vergaren voor zijn controledossier:

- schriftelijke aanstelling door de oprichters of het bestuursorgaan;
- persoonsgegevens van de inbrenger zoals het identiteitsbewijs, het huwelijksvermogenstelsel, enz.;
- verslag (in ontwerp) van de oprichters of het bestuursorgaan;
- ontwerp van de authentieke akte van oprichting of kapitaalverhoging;
- duidelijke en volledige beschrijving van de ingebrachte goederen waarbij hij bijvoorbeeld dient na te gaan of het in te brengen goed is belast met een hypothecaire inschrijving;
- eigendomstitels van de inbrenger zoals facturen, de aankoopakte, een hypothecair uittreksel, enz.;
- waarderingsdocumenten zoals het schattingsverslag van een expert, enz.;
- eventuele akkoorden van derden zoals toestemming van de pandhoudende schuldeiser wanneer de inbreng betrekking heeft op een onroerend goed dat belast is met een hypothecaire inschrijving;
- specifieke verklaringen vanwege het bestuursorgaan of de oprichters welke doorgaans worden geformaliseerd in de vorm van een brief;
- de nodige attesten.

Meestal vereist de inbreng dat de bedrijfsrevisor een fysieke controle verricht op het bestaan en de toestand van de in te brengen goederen. Desgevallend zal hij zich hierbij laten bijstaan door een deskundige.

Zoals eerder gezegd zal de bedrijfsrevisor de door partijen weerhouden methoden van waardering beoordelen. Het is geenszins de bedoeling dat hij zelf de waardering verricht. Bij zijn onderzoek zal hij voornamelijk toetsen of de door partijen weerhouden methoden leiden tot waarden die niet kennelijk afwijken van de waarden die zouden volgen uit een overeenkomst tussen niet verbonden partijen in normale marktomstandigheden. Hierbij zal de bedrijfsrevisor bijzondere aandacht besteden aan de vraag of de inbreng in natura niet overgewaardeerd is. Blijkt dit het geval te zijn, dan zal hij dit expliciet in zijn verslag vermelden en hierover een afkeurende verklaring geven.

De waardering moet steunen op bedrijfseconomische overwegingen. Dit houdt in dat men zich bij de waardering niet (uitsluitend) mag laten leiden door bijvoorbeeld specifieke reglementaire bepalingen die gelden in één of andere sector noch door algemene regels, beperkingen of plafonds die bijvoorbeeld in de fiscale rechtsleer of rechtspraak zijn ontwikkeld. Bij een inbreng naar aanleiding van een kapitaalverhoging zal de bedrijfsrevisor geen uitspraak doen over de waarde van de als tegenprestatie toe te wijzen aandelen. De partijen hebben immers normaal vooraf met elkaar onderhandeld en zich terdege geïnformeerd bij hun beslissing.

Het Wetboek van Vennootschappen schrijft voor dat de oprichters of het bestuursorgaan ten aanzien van derden belanghebbenden hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de vergoeding van alle schade die het onmiddellijke en rechtstreeks gevolg is van de kennelijke overwaardering van de inbreng in natura.

De bedrijfsrevisor is aansprakelijk voor het oordeel dat hij in zijn controleverslag uiteenzet.

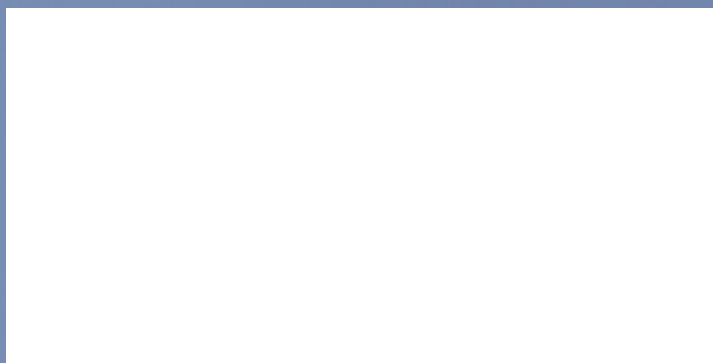
➤ Fiscale gevolgen

De inbreng in natura zal ook fiscale gevolgen hebben. Deze zullen verschillen afhankelijk van specifieke omstandigheden. Het verdient aanbeveling om in overleg met uw raadgever hierover advies in te winnen.

➤ Wetboek Vennootschapsrecht

- BVBA: art. 218 – 219 en art. 312 – 313
- CV: art. 394 – 395
- NV: art. 443 – 444 en art. 601 – 602
- Comm.VA: art. 657.

IBR – IRE

SPECIFIEKE OPDRACHTEN VAN DE BEDRIJFSREVISOR IN HET LEVEN VAN EEN ONDERNEMING

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
Arenbergstraat 13
1000 Brussel
Fax: 02 512 78 86
Email: info@ibr-ire.be